

No més drets sense llibertat. No més drets sense llibertat. Los drets individuals son imprescriptibles, ilegibles e INGANANTIAS. Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, es cometre atentat contra ella. La llibertat propia acaba allí ahont comensa la llibertat ajena. Es licit, donchs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. La resignació que predicen las religions no es més que la fórmula del engany ab que's preté perpetuar la injusticia social en lo mon. Las religions son caixas d'ahorros que viuben de la estafa d'admetre capitals en la terra, assegurant pagar crescuta interessos al cel.

LA TRAMONTANA defensa la principis liberals més avansats, sense atenuants de cap mena. La TRAMONTANA es anti-religiosa de totas las religions, porque totas son igualment dolentes y depressivas pera la dignitat y la inteligencia humanas. La TRAMONTANA en politica defensa sempre al més adelantat contra'l més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi'l modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalismo. La TRAMONTANA no está afiliada a cap partit, servint los intereses generala de la llibertat sense compromisos ni preocupacions de sectari.

PERIÓDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble es la suprema ley

La TRAMONTANA es el periódic qu'es publica en idioma catalá més avansat en ideas politicas, religiosas y d'economia social

Lo Treball es la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya, 1 pesseta trimestre. — Extranjer, 2
Las suscripciones se pagan per adelantat

ADMINISTRACIÓ: carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Perls pagus s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de fácil cobro y sellos de 15 céntims. No s'admeten libranças especials de periódics.

PREUS DE VENTA

Número solt, 5 céntims. — 30 exemplars, 1 pta.
Surte a llum puntualment cada divendres

EL NOU COLON

Despedida que contrista per aná a fer la conquesta.

Sens vapor y sense vela s'embarca en la carabela.

Tal fama prompte ha adquirit, que á Colon me'l veu petit.

Com l'ou de Colon l'halaga ell té aquest gros, que'ns amaga.

ACTE IMPORTANT

La setmana passada varem donar notícia a nostres llegidors d'una reunió que tenia de celebrar-se en el domicili social de la societat de lliurepensadors La Llum, d'aquesta ciutat, a fi de posseir d'acort els representants de variars corporacions lliurepensadoras formadas per obrers pera buscar els medis d'enviar representants de la classe obrera catalana al Congrés Universal de Lliurepensadors qu'es celebrará a Madrid pel proxím Octubre.

Reunits els citats representants, acceptaren amb entusiasme l'idea d'enviar delegats de la classe obrera catalana a tal Congrés, y es redactá després la circular que inserim á continuació, dirigintse á totes las entitats formadas ó sostingudas per ó pera la classe treballadora, quina circular á horas d'ara estarà ja en poder de gran número de las associacions pera las quals s'ha redactat, cridant sobre ella l'atenció de tots els nostres llegidors, a fi de que per medi de nostre periódic la pugan fer arribar á coneixement de totes las entitats á que va dirigida, tenint molt en compte las dugas notas que van al peu d'ella.

A TODAS LAS CORPORACIONES OBRERAS DE CATALUÑA

Compañeros de

Las entidades librepensadoras que suscriben, que viven todas por ó para la clase obrera, teniendo en cuenta que en Octubre próximo va á celebrarse en España el primer Congreso Universal de Librepensadores, y opinando que el pueblo trabajador no puede ni debe mostrarse indiferente ante ningún acto de trascendencia que con la libertad humana se relacione, sino que, por el contrario, debe tomar parte en el como clase mas que ninguna otra interesada en que desaparezcan todas las tiranías cuando menos de todas las naciones que se precien de civilizadas, han tomado la iniciativa, que esperamos secundaréis si lo juzgáis conveniente, de procurar que la clase trabajadora de Cataluña acuda en nutrida representación á dicho Congreso Universal que debe celebrarse en Madrid en 12 de Octubre próximo y los tres ó cuatro días siguientes, para discutir en el los asuntos del librepensamiento y probar que las clases desheredadas, no tan sólo son partidarias de todo progreso moral é intelectual, sino que no constituyen una clase inferior por ningún concepto, como las privilegiadas quieren suponer; por cuanto sus estando en condiciones materiales de vida casi insostenibles, se educan, se instruyen, se elevan, se dignifican al calor de ideas propias, y pretenden, por su propio esfuerzo y por la innegable corriente progresiva de los tiempos que alcanzamos, llevar á todas partes el predicamento de la justicia de su causa y la seguridad de que sus convicciones, basadas en las mas progresistas, son también las máximas militares y civilizadas que hasta el presente se han podido concebir.

Teniendo esto en cuenta, y opinando, como ya hemos dicho repetidas veces, que el pueblo trabajador no debe mostrarse indiferente ante ningún acto de trascendencia que con la humana libertad se relacione, creen, las entidades que suscriben, altamente benéficas para el progreso en general y para la clase obrera en particular, que el proletariado militante acuda á ese Congreso Universal de Librepensadores con representación propia para dar mas fuerza y arraigo á la idea nobilísima de la emancipación completa del pensamiento, seguras de que mientras éste se halle supeditado á cualquier clase de tiranía ha de sernos imposible lograr la completa emancipación social á que aspiramos.

A este objeto, pues, invitamos á todas las entidades obreras, así sean sociedades de resistencia como periódicos obreros, casinos, ateneos, grupos, círculos y corporaciones de toda clase formadas por obreros, á que, SI ESTAN CONFORMES en principio en mandar esas representaciones genuinamente obreras al Congreso Universal de Librepensadores, citado para discutir y defender allí la libertad de manifestar el pensamiento y su relación con las clases trabajadoras, se sirvan nombrar un delegado de las representaciones en la reunión que tendrá lugar el día 10 de dicho corriente mes de Agosto, á las 9 de la noche, en el local social del Círculo librepensador La Luz, calle de Ferlandina, n.º 20, piso 1.º, para buscar, discutir y acordar en dicha reunión el programa de la presente, esta idea con el menor coste posible en honor y renombre de la clase obrera.

En 10 de Agosto de 1892.—Círculo librepensador La Luz.—Sociedad laica Gutenberg.—Grupo Garibaldi de Sans.—Colegio Laico Colón.—Grupo Garibaldi de Tarrasa.—Academia Libre de Barcelona.—La Tramontana.

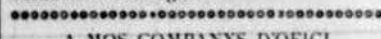
Nota.—Todas las entidades obreras ayudadas que no reciban esta circular, sea por la premura del tiempo ó por ignorarse su domicilio, pueden darse por invitadas en la seguridad de que no necesitan documento alguno de invitación para ser admitidas.

Otra.—Pueden remitirse adhesiones al Círculo librepensador La Luz, calle de Ferlandina, n.º 20, piso 1.º, y á la redacción de La Tramontana, calle de Poniente, n.º 1, piso 1.º, Barcelona.

No som nosaltres, iniciadors del pensament qu'enclou el document qu'acabem de copiar, els quins tenim d'alarbarlo ó ponderar la seva transcendència.

La classe obrera catalana, en general, sense prejudicis inoportuns ni preocupacions de partit, es la qui té de respondre apoyant ó no nostre pensament, en la seguretat de que totes las entitats firmants de la circular transcrita ne pendrán la bona voluntat y creuran am sa iniciativa haver prestat un trascendental servey á la classe treballadora, buscant els medis de fer sentir sa veu en tots els actes de transcendència encaminats á l'avens de l'humanitat per entremittí dels joyosos é inapreciables camins del progrés y de la civilitació.

Ens cal dir tan sols, per acabar, que, aixis com per la circular s'admeten en nostra redacció adhesions á la mateixa, per nostra part admetrem també am molt gust, de tota corporació obrera, tota mena d'observacions y exposició de criteris, tant en favor com en contra del pensament qu'informa la referida circular, puig, sabedors de que una idea sols se la depura en el gresol de la contradicció, ens complauria molt en aquest assumpto conèixer l'opinió de tothom, pera modificar ó ratificar la nostra am rahons ajenas.

A MOS COMPANYS D'OFICI

Una de las classes del proletariat que més te d'apurar las amarguras del mal estat social, es, sens dubte, la de dependents adroguers; Som esclaus no tan sols del malehit capital, sino també de la personalitat del burges, de la seva familia y de totes las personas qu'amb ell se relacionan y com ells pensan. Tota aquesta faramalla es crea amb un dret tal sobre l'infelís dependent, qu'el miran com si fos un sér molt interior á n'ells. Miserables! Aixis demostren fins ahont arriba la seva educació y moralitat.

El qui pels seus coneixements no es deixa trepitjar la seva dignitat, ja massa atropellada, es una verdadera victima: no tan sols s'exposa á quedar-se sense la colocació que té, sino que son burges, després d'exploitarlo tant com ha pogut, en recompensa d'haver sigut tan poc manso, dona tots els bons informes que pot, pera que, ja que no s'ha deixat esquilir més per ell, estigui forsa temps en huelga y tinga de sometres á pitjors condicions, qu'el seu nou burges aprofita per concell del seu compinxe y de l'agent colocador. Aquest últim, per no faltair á tradicionals costums, cobra del pobre manso part de sa gran mensualitat, després d'haverli fet fer mil papers humiliants y ridiculs.

Entre els dos burgesos (qu'en aixó, com tots els seus compares, van molt entesos) y l'agent colocador es converteixen en tres llops que devoraran las pocas carns que li quedan al pobre manso, ó siga dependent, que sofreix totes aquestas calamitats que Deu li envia, pensant tal vegada que, com a manso, d'ell sera el regne del cel.

No tots som mansos ni pretenim guanyar el cel. N'hi ha que, encara que no pugan fer res perque la seva forsa individual siga molt petita, protestan continuament tot mal tracte del seu burges, per més que tingan de sufrir tristes conseqüencias.

Aquests, doncs, som els quins am valor y entusiasme tenim de ser els primers d'associarnos, empleant el nostre poc saber en despertar als altres companys; y quedant units podem fer cara á la desvergonyida canalla qu'ens xucla els nostres suhorts, y podem ser homes dignes de ferse respectar.

Companys: Els que, com nosaltres, patim per tots conceptes, no som dignes de dirnos homes si no protestem continuament, y no procurem lograr milloras en nostras condicions de treball per medi de l'associació.

UN QUE NO VOL SER MANO

LA CANSÓ DEL ESQUIROL

Ande yo callento y risa la gente, En mi cingorra

Tot lo pobre em ve al darrera, tothom em diu esquirol,

y m'ho diuen ¡votolisto! perque jo treballi molt; perque faig la leyra d'altres que a n'ells fer no els ve de gust, com si jo fes una cosa qu'el feria no sigues just. Per més que diguin no pigare, que l'amo es l'amo... y jo el seu bé.

Els prou diuen que demanan una cosa qu'es de lley, pero volen aquests dropos puguer viure com un rey. Es vray que si acás guanyan jo m'hi treballaré milló, però al menys no vull que l'amo digui qu'un gandul soc jo.

Per més que diguin no pigare, que l'amo es l'amo... y jo el seu bé.

Com que veig que aquestas cosas de treure horas de treball, són una gran bestia, ben mirat, al cap-devall he pensat, que no m'entredó y lo millor que pug fe... es ferme estimar de l'amo que aixis molt hi guanyaré.

Per més que diguin no pigare, que l'amo es l'amo... y jo el seu bé.

«Els fan guayga» Dones qu'en fassin, que jo ja treballaré, com que soc cart de l'ofici ara m'aportaré; y després si el demanan ho arribessin á guanyar... es lleptans una mica la tot s'em dispensará.

Per més que diguin no pigare, que l'amo es l'amo... y jo el seu bé.

A mi res me fa qu'eu diguin que soc contrari al obré; faig lo qu'em diu la conciencia y el que faig per mi está bé. Si els altres volen fer festa qu'en fassin, doncas jo no, y com més temps fassin guayga... més temps treballaré jo.

Per més que diguin no pigare, que l'amo es l'amo... y jo el seu bé.

Tant si ho volen com no creure, ting un caracte especial al darrant, faig el panyol, y per darras faig lo mal; jo al burges may lo treballé, pug sent ell qui em la meyo plaer am gos pú el me transformé y vays allá hoit me fa aná.

V... em li, que diguin, no pigare, que l'amo es l'amo... y jo el seu bé.

DONISGO BARRINA

Masquésa 31 Juniol de 1892.

Estimas amic: En el número 573 de La Tramontana, hi llegit una correspondencia firmada per Joan Bonastre, ja que, procediments, nega completament els carres que se li fan en la correspondencia inserta en el seu periódic del 4 de Factual, respecte al seu modó d'obrar am sos rahassayros, y per ella li dono las mes expresivas gracias, primerament per la descortada contactació, y segona, per l'indignació qu'ha causat entre els seus rahassayros el veure l'atreuiment qu'ha tingut de negar uns fets tant públics com son es aquesta lila.

Si capdele el que diu qu'El Correspondent, d'aquesta no es capdele dirli á la cara ni en cap pueste, lo manifestat en la correspondencia del 4 de Factual, li participo que jo me un postulat; ahont, la calsonia es am castigada pels tribunals de justicia; per lo tant, á pesar de las brocas amenaças en raticio, en lo dit en la meua correspondencia insertada en l'expressada fetza, y dic brucas amenaças, Sr. Bonastre, perque hi: rehas noticies per varius conductes de que vol donarme una hostidat; si son certis aquests rumors, comé lo saber.

Sr. Director: Ja que el Sr. Bonastre, manifesta que no puc probre cap dels carres exposats en ma darrera correspondencia, li participo qu'alguns dels seus rahassayros tenen la paraula per contestarli en tots els terrenes en all'èregui per convenient. Aixis, doncs, escric de 80 amabilitat insertada en el seu jornal, referent á la qüestió rahassayra tant per part d'ells com del Sr. Bonastre, á fi de veure si entre uns y altres logrem devellejar las comarcas agricolas, que per desgracia son las mes adormidas.

EL CORRESPONDENT

Pobleda y Agost de 1892.

Amic Director: Dugas inscripcions de naixements y un enterro, tot purament civil, acaban de fer-se en aquesta població deslanguada y bastant adelantada en el camí d'emancipar-nos de burats negres y adobris d'animes, com casi en tot el Priorat s'hi està ja.

Els convensats llurpensadors Joan Rates y Joan Samora, han agut aquesta vegada els quims han passat bugada de clarell, quedantlos més nets que una patena. Mes l'enterro civil d'una nena del segon, que va ferse el dia 28 del darrer mes passat, donà lloc a que un músic carca-oquis es manifestés ell sol més trompa que tres dotzenes d'aquells instruments que pera ferlos sentir se té de fer de bastax y bufar a preu-fer, tot d'una pesca.

Es el cas que no tant sols va negarse el tal aprenent d'estar-apuntats celestial a anar a tocar a l'enterro civil, com feren tots els demés músics de l'orquestra del poble, sino que, fentse a casa seva els ensios de las pessas noves que volen tocar per la proxima festa major, al tornar els seus companys de l'acte civil no volgué dexarlos entrar en sa sona casa a ensajar y els hi tirà els traxets dels ensios al carrer per temor de no condemnarse amb el seu contacte. ¿Que li sembla l'Habanyá, senyor Director? ¿Y encara es queixaria si li dibuem xuc? La seva racada val ben bé per cinc animals de quatre potas, havent sols lograt, ab sa cabòlqueria racional, passar a ser la rinta del poble.

UN ARRENGA-CARRETES

Nostres habituals llegidors trobaran, sens dupte, en aquest número, notable diferencia d'impressió amb els darrerament publicats.

Havem millorat notablement las condicions tipograficas de LA TRAMONTANA, passant a imprimir-la a l'establiment de l'acreditada revista catalana L'Avenc, que tan trascendental reforma lingüística ha introduhit en l'idioma catalá.

A pesar de que trobem de verdadera llógica literaria tota, ó quasi tota, l'ortografia adoptada per L'Avenc, no podem seguirlo, avuy per avuy, en son camí, no tant perque no ens agrada sa innovació com per considerar que la classe de llegidors que té nostre periódic es poc conecidor de las elucidacions ortograficas, y li resultaria un verdader maremagnum un cambi radical ortografic, que no li serviria més que de destorb per la bona inteligencia de l'escrit.

Aixó no obstant, desde avuy adoptem de l'ortografia de L'Avenc tot alló que resulta reconegudament ventajós y que no ens pot crear cap dificultat en la bona inteligencia de nostres escrits, com podran ja observar tots els nostres llegidors en el present número.

Pues, señor, que diuen els castellans, continuan a l'ordre del dia els desafios de pa sucat amb oli.

Sembla qu'en aquests temps de decadencia individual tothom pateix fam y set de fer el valent, y s'aprofita l'ocasio sempre qu'es pot, anant am molt cuydado a no ferse mal.

Aquell desafio del no tirar baix entre l'arcab-de de Madrid y un periodista, s'ha tornat a repetir a la vila de Vos entre un altre periodista y un nebot d'en Romero Robledo, arribant aquí el valor dels combatents a doble cantitat, perque... han tirat a l'aire dugas balas cada un.

Y fins a Barcelona ha cundit el mal exemple. El divendres darrer dos periodistas, redactor l'un d'un diari republicá, y l'altre director d'un de conservador, sortiren al camp de Honor a aclarir qui tenia rahó, disparant un tiro cada hu pero sense conseqüencias. Val més aixis.

Peró venime aquí, senyors periodistas que pretenen dirigir l'opinió pública, ¿probará cap de vosaltres la seva major ó menor dosis de rahó quedant venut ó vencedor en un desafio? ¿probará ni tan solzament el seu valor personal, quan aixó es fa per la negra honrilla y pel que dirán, més que per cap altra cosa?

Ademés, si els desafios se fessin en serio, ¿no resultaria sempre un immens dany per tots y cada un dels qu'es desafiesin, material en cas de ser venut, y moral pel recordiment que tindria d'acompanyarlo sent vencedor? Y si continuan resultant com ara els desafios, que per la forsa civilisadora deis temps que correm, y no per altra cosa, se procura sempre en tot lo possible evitar desgracias en aquests lances, ¿no resulta altament ridicul el desafio?

Perque no hi ha que donarhi volta: tot desafio té de resultar ó altament bárbaro y senzi-

llament selvatge, ó extraordinariament ridicul y del género bufo.

Y, sent aixis,

tridu y venemdu
senyors periodistas qu'us desafió,

que, per més que volgueu erigrivos en directores de la pública opinió, no passareu de resultar uns selvatges ó uns pallassos.

Han comensat ja las festas en honor de Colón pel quart centenari del descubrimet de América.

El dimecres d'aquesta setmana, dia 3 d'Agost, cumpliren quatre cents anys qu'el gran Colón surtia del port de Palos, provincia de Huelva, en busca del camí de las Indias per Ponent, trobantse, després de setanta dias de viatge, amb un nou món, el continent americá, quan creva haver arribat a l'occident d'Asia.

Avuy, quatre sigles després, se conmemora l'aconteixement desde el dia 3 d'Agost fins al 12 d'Octubre, que comprén els dias que dura el primer viatge de Colón a las Américas.

Com a Barcelona se celebraran las festas del 22 de Setembre al 12 d'Octubre, al seu temps direm també nosaltres alguna cosa de cultilla propia sobre l'aconteixement qu'es conmemora, que no deixa de ser molt tergiversat en nostre concepte, com provarem en son dia.

El ministre de Marina ha sortit de Madrid per anar a presidir las festas maritimas del centenari del descubrimet d'América.

Trobo qu'el ministre no tenia pera que molestarse.

En pujant la carabela Santa Maria ora pro nobis a l'estany del Retiro de Madrid, tot estava arreglat sense molestias, y potser que tot hauria estat més en caràcter.

De primer antuvi, lo qu'hauria resultat es qu'el ministre de Marina y alguns dels seus companys de festas s'haurian acreditat prácticament de ser uns perfeccionats mariners... de ayguas dolças.

Y aixó, per ara, no més consta en teoria.

Abans d'inagurarse las festas maritimas en honor a Colón, anant no més la carabela Santa Maria de Cádiz a Huelva, ha ensepegat pel camí y ha tingut alguna petita averia y ha passat perills d'alguna de grossa.

Quan die jo que, en lloc del projectat viatge a l'Habana, fora molt millor que l'enviessin a Madrid!

Las comisiones, subidem y delegacions oficiales de las festas qu'es preparan a Barcelona, ja es reuniren y acordan qu'es un gust, disposantse a la serinola colombiana.

Per cert que m'ha cridat l'atenció uns premis de 5,000, 2,500 y 1,500 pesetas, qu'es donaran als tres carrers qu'estigan més ben guardats é iluminats.

Peto com diaentre s'arreglará aixó de donar diners al carrer? ¿Qui es aquest senyor pera que paga rebre quartón... ó centims, ja qu'ara els quartón no s'estilan? ¿De quin modo es personalisaré el Sr. Carrer Premiats? ¿En quina butxaca es ficará els diners?

O molt m'enganyo, ó aquí hi hauria alguna cosa irregular.

Me sembla qu'es tracta, no de donar, sino de llenar diners al carrer.

Veurim.

Contan els periódics de Madrid qu'en Cánovas ha fet una frase enginyosa, dient que s'havia tingut d'esser debil amb els amotinats, els telegrafistas, la minoria republicana, etc., perque la monarquia d'Espanya era com una figa madura, que per poc qu'es fells bullagar la figuera cauria a terra.

No em sembla mal aixó de representar la monarquia per una figa, y sort que ho haja dit en Cánovas, ahont el trip de tel d'un fiscal no arriba.

Mea, com avuy a totas las cosas s'hi buscan las bonas formas, ja este veient com en la proxima sublevació que pugui engiponar en Ruiz Zorrilla s'hi cridaria:

—Visca el bellugar la figuera!

—¡Abaix la figa!

Quinas exclamacions passaran llavors a la categoria de crits subversius.

Dimars va fer un any de l'atac al quartel del Bonsuccés.

Y de consegüent va haverhi també la fira dels Angels, com l'any passat.

Pro, vaja, aquest any van ser previsors, y es maná que cap venedor pugués posarse a la plassa del Bonsuccés, ni a l'entrada dels carrers que hi donan.

—No fos cas, —debia pensar l'alcalde a l'adoptar tant previsorá mida gubernativa, —qu' aixó d'assaltar quartels se fes ab la metexa regularitat qu'el cobro de las contribucions.

La setmana passada allá al passeig de Sant Joan y abans de las 7 del matí, esperant uns noys que s'obris la porta del taller ahont treballan, sentiren certa necessitat corporal inexcusable, y baixaren a la Riera d'en Malla a satisfier la necessitat, quand s'els va presentar un municipal y se n'emportó un al quartellillo.

Fins aquí no hi ha res que dir.
Peró si que hi ha que dir, y molt, que d'allí passés a casa la ciutat, y un cop als calabossos de la casa gran se li propines, per via de correctiu, un regutrell de botetadas, deixantlo am la cara inflada y tot.

Fins suposant qu'el noy hagués faltat, ¿qui autorisa als municipals per ferse la justicia per sa propia mà? ¿Tornarem a las penas corporals, aplicadas a caprityo y mesura dels servidors de la ciutat que viuen dels nostros diners?

¿Se vol acás fer odiosa la guardia municipal, fentli adoptar procediments propis tant sols de la pulc?

Elegeixo en un periódic local, y retallo y enganyo a la carrera.

«El señor Gobernador de la provincia de Barcelona ha resuelto de orden de su Excelencia a los inspectores de higiene pública que continúen visitando a los establecimientos de su jurisdicción en el distrito de San Sadurn de Noya, para verificar el cumplimiento de las disposiciones que se refieren a la salubridad de los locales de recreo.»

«No se debe permitir que se reúnan en los locales de recreo más de diez personas, y que se permita el fumar en los locales de recreo.»

El comisari de policia que a París va detinir a Ravachol, ha sigut obligat pel propietari d'el marxar de la casa qu'habitava, y es troba actualment qu'en tota la capital de Fransa no hi ha qui li vulga llogar pis.

Decididament los temps qu'atravessem tenen alguna cosa de justiciers.

Y molt d'egoistas.

Els taberners de Madrid amenassan declararse en huelga.

¿De què? ¿de batejar?

Ho sento.

Aquets son els únics que no voldria que fessin may la competencia al clero.

L'escriptora republicana D.ª Angela Lopez de Ayala, que leya ja dos ó tres mesos que s'estava a la torre del carrer d'Amalia, per una denuncia sufrerta en un escrit seu, publicat en La Nueva Cultura, ha sigut posada en llibertat sense fiança, després d'exigirli tot lo temps qu'estigue presa quatre cents duros de fiança metálica per quedar en llibertat.

Quand vegis las barbas del vehi pelat ty aixó qu'el vehi aquesta vegada no té barbas, procura recullir las mil joveas.

Las causas contra LA TRAMONTANA están en el meteix estat que s'enyalavem en el nostro numero darrer.

La fiança per si ens donaran vuyt dias de temps a l'informe fiscal.

Y nosaltros no portem pressa. No caldria més!

La Societat Anticoma de Donas de Barcelona celebrará un reunió general ordinaria del present mes d'Agost el próxim diumenge dia 7, a las 4 de la tarde, en el seu domicili social de costum, suplicant l'assistencia de todas las socias.

Plens de gom a gom estigueren els salons de la Societat coral Antiga d'Amics del Progrés, de Sans, carrer de Tetuan, 22, en la vesgada que dona am la societat coral La Campesina, de l'Hospitalet, el dissapte passat a benefici de l'escola lúica del primer de dits pobles, que sosté el Centre Instruitor El Fregre.

so, quina vetllada va donar un resultat molt satisfactori pel mencionat Centre.

Felicitem a las societats que van pendre part en tal acte, puig acreditan una vegada més el bon nom qu ostentan.

LA MEVA RASPA

De las mil i una minyona qu'amb esagug ben planaats, mocadors ben violats, vestits d'indiana y cretona las trobaréu fent sarrau al Sigle, Canuda, Estana, y altres balls de xiriana, tu ets la raspa més salau. Ningú com tu sab ballar la massurca tant saltada, el xotis de l'esorrada, y el wala de deixam passar. Ningú com tu, raspa meva, té més tabu y acudits; y si algú la corre els dits clava una bufu sens treva. Ningú com tu as dematins va a la plassa y regateja, las viandas pren y deixa y sab fe els comptes tant fins. Ningú com tu al senyoret manté a ratlla am manyas tals, y li fa abillat rals que jo gasto satisfet. Ningú com tu a la vesprada sab sapecar dels senyors per pugue un rato tots dos per petar la gran sarrada. Ningú com tu, tot rentant plats, torquillas y culleras, arria unas peteneras capassas d'exaltá a un sant. Ningú com tu am tant d'exoc m'ha donat probas d'amor; ni ningú com tu, ab dolor m'ha fet anar cois un mes.

LEUÍS MILLÁ

El papa ha publicat una enciclica sobre Colon y el descubrimient d'America, atribuhint tota la gloria d'aquell aconteixement a la Iglesia católica, apostólica y romana, ja que Deu mateix, segons assegura, va inspirar directament a Colon aquella empresa.

Si no es tractés d'un infalible com el papa, un hom s'hi podria atrevir a replicar. ¡Pero aném a hureselas amb un que té decretat que no pot equivocarse! Vaja, que no goso.

Y no obstant, a qualsevol se li acut que si Deu va cuyardse d'inspirar, ajudar y fer portar a bon terme aquella empresa a Colon, ¿qué feya parada Sa Majestat Divina quan el sabi concili de teòlegs de Salamanca es reya dels projectes de Colon y el declarava boig poc menos que de real ordre? Y mentres el bisbe Fontseca feya la traveta a Colon ans del part, en el part y després del part, ó siga abans, durant y després del descubrimient, ¿qué penaven al cel no enviavt recado als seus subordinats pera que no fessin tant y tant la santíssima catoliqueta a son elegit é inspirat directe? ¡Qué be diu la religió quand diu que no és té d'analisar res de lo que diu!

Com la fe es cega, el bon creyent no té de fer més que tancar-se d'ulls y agafarse a la corda que li dona el clero pera guiarlo...

Y aixis atravesava aquesta vall de llágrimas, tocant l'orga del catolicisme.

El qui s'agarrá a la fe de bon grat, més enzanxat hi queda qu'un pop a las rocas.

Piadosa mostra d'aquet exemple n'es un tal Corominas, empleat en feynas místicas y profanas allá en el santuari del Coll, prop del cel entre Horta y Vallcarca, qu'el divendres de la setmana passada va posar el seu valor en Jesucrist y la seva religiositat a prova amb el següent fet:

Un heretge d'aquells que ni es conmhoven contemplant un miracle plantat a la paret de qualsevolga casa santa, va tenir l'atreuiment, prop de la porta d'entrada de l'iglesia del Coll, contemplant una pictórica mostra d'inspiració sagrada d'aquellas que tant se fan amb el cap com amb els peus, de posarse a riure perque llegia sota l'imatge divina la inscripció Fou trobada per miracle y sense pensar.

Veuu sentir u olorar el devot Corominas

aguest insult a la divina Gracia entre Horta y Vallcarca y pujárseli la devoció al cap, tot va ser hù; y, ple de piadosos sentiments, va agafar pel bras a l'heretge, dientli amb istil d'extrema compunció:

—Si no guilleu depressa d'aquí, us revento. Am tal sortida, l'heretge va quedar-se com qui veu catòlics entre liberals, y pensant que ara som al temps de las calors tortas y qu'alli dalt no hi arriba el llas ni el carretó, va retirar-se depressa del devant de las portas de la santa casa. Mes, repensat després l'heretge (el dimoni que deuria treballar), y enterat de ahont podia trobarlo fora de la protecció de creus benedidas al qui tal lissó piadosa li havia endossat, li aná a trobar en una habitació de la casa demanantli una satisfacció d'alló que l'enemig de Cristo en deya insult y no era més qu'un exercici espiritual.

Mes no aná a Roma per la penitencia, puig que ben depressa se la trobá al Coll. El devot va obrir una porta, clavá una empena a l'heretge, ficantlo a dintre, y girá la clau abans de que son contrincant pogues donarse compte de la maniobra. Li sorti després al derrerera per una reixa, y am veu de sermonejador de Quaresma li va fer saber qu'estava tancat fins qu'a n'ell li acomodes, y afeitngit que si donava cap crit, els mossos de l'esquadra s'encarregarían de ferli els comptes.

L'heretge el tractá llavoras de catòlic, apostòlic y romá, y fins d'alguna altra cosa que tant com aixó es mereixia, escoltantsho el feligrés igual que si li digués Lluçia.

A tot aixó varios amigs am qui anava l'heretge, que deurian ser tan heretges com ell, s'adonaren de sa falta, y assaltaren al devot, fentli promesa d'enviarlo al cel si no es desengarjolava al pres, devant de quinas rahons va comoures l'ensuma-ciris y procurá posarhi parets per entremitj, libertant desseguida els heretges al seu company, y anantsen d'alli confessant qu'els estava ben merescut el conflicte, per haver intentat ficarse ahont ni de lluny tindrían de volguershi acostar.

Supliquém a la Junta de pares carcas que persegueix l'Inmoralitat, que dongui una recompensa al Corominas del Coll.

Al centre carlista de Valls no podian de cap manera lograr tenir gent jove entre els socis, y pera millor servir a Deu y al Carlets de l'As d'Oros conjunminaren un plan las revellidas ánimas cristianas qu'el formavan, amb el qual han lograt recullir una trentena de xicots pera formar un coró que canti

gloria a Deu per las alturas, y ¡aparteu las criaturas!

Aquet plan ha consistit ¡sants cristians! en amenassar a parents joves, y fins a fills propis dels carcas vells—conjurats, am que no els hi deixarian res quan se morissin, ó be qu'els desheredarian ja en vida, si no entravan al centre carli, ahont els garantirian, en cambi, que la seva ànima seria sana y salva per las etéreas regions de la benaventuransa tan bon punt el seu cos estés en disposició de donarlo a pasturar als cues.

Tan piadosas rahons han convenst a la trentena de joves qu'han arreplegat, els quins no crec que passin un dia sense pregar a Deu que cridi prompte a la gloria als quins els han fet las promesas de deixarlsho bona herencia, perqué aixis els joves també hi quedarian al recullir el fruyt del desinterés am que s'han fet carlins pera millor amar y servir a Deu amb algunas cinquenas a la butxaca.

Y encara hi haurá qui dubti, després de tals fets, de la religiositat del nostre jovent y del desinterés de la cristiana senectut?

La gracia de Deu de modo que no fa gayre gracia a molta gent, s'ha manifestat prop d'Olot, en el santuari de Santa Magdalena.

Una noya de disset anys anava a visssitar la santa imatge, y en premi a sa devoció Deu va cridarla a la gloria, passantli el recado per medi d'una rellicada volent cullir maduixas al peu d'un precipici, anant a parar al fons y quedant morta a l'acte, per lo qual se suposa que las maduixas ja va trobarlas al cel.

No pot negarse que la felicitat es troba no més qu'en l'intenció de fer actes religiosos.

Si no fos per la feyna qu'em donan las denuncias, m'en anava a Olot a tirarli quatre fletoras a la seráfica santa qu'abans de serho

servia al carrer de l'Alba d'aquells temps, per veure si per medi de la seva intercessió Deu volia protegirme...

Que bastant ho necessito.

A Tanar un sacerdot a dir la santa missa en la no menos santa catedral de Burgos, un feligrés que no estaria en santedat pretengué potser aleytarlo a pel y a repel, y amb una navaja a la mà se li va tirar demunt produhintli varios esvorcans a la carn y a las vestiduras sagradas.

Dos ó tres piadosas ovelles que van acudir a ajudar al pastor, també van passar perill de veures encorxadats per aquell germá en Jesucrist, que pretenia amb els seus cossos fer Pasqua abans dels rams.

La majordona d'un canonge hi va acudir depressa, y sort d'ella qu'es va tirar demunt de l'agressor, y va lograr dominarlo.

¿Qué tal, si hi ha majordomas que val la pena d'aprofitar els seus serveys?

Si jo pugues mirava de sustréurela al canonge de Burgos.

Resant sovint, y tenint a n'ella al costat, no cal témer res de Deu, ni dels homes.

A Valence (Fransa) han guillotinat al revert frare Matias Hadelt, per haver assessinat a un altre frare no menos reverent, el pare Ildelton, que, segons resulta de la causa, feya vida comuna am l'assessí, igual que si haguessin sigut marit y crosta.

Els heretges prou li volen treure punta a tan deplorable succés, però aquí l'únic que s'hi té de veure es un camí o:ult (llegirho be: eh?) pera portar al cel dugas ànimas que comensava a fer olor de sucarrim per la bruticia en que tenian els respectius cossos.

Perque, si l'assessinat tingué temps de recorde al Tenorio, sabent que

un punto de contricció da a un alma la salvación,

naturalment que va anarsen al cel de correugada, per més que tingué el pecat molt lleig.

Y com al condemnat a mort, a l'assessí, sempre se li extén la cédula am tota regla, ¿qui dubta de que tots dos ja son al cel?

L'únic dubte que m'atormenta, si acás, es lo següent: ¿tornarán a ocuparse allí dalt, si es troban, am las mateixas aficions que tenian aquí baix?

Y no et dic jo quin conflicte més celestial si al cel se desenrotllin aquestas costums!

Sustituir els pics per lletras que llegidas horizontal y verticalment, diguin: Primera ratlla, ciutat americana; segona, utensili de fusell; tercera, nom de dona.

Table with columns: LOGOGRIFO NUMERIC, Nom de dona, and a grid of numbers (1-9) for solving the puzzle.

SOLUCIONS A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Terms de silabas: RA, SO, SE, TA, BA, TL, BÓ. Logo-grifo numérico: Vandellos, Ansovell, Valldan, Llansá, Valls, Lloà, Ail, V. Rombos: T, O, Y, R, U, B, O, S, T, O, R, T, E, L, L, A, T, E, X, T, A, G, L, L, A.

Grerógrif:—Com més bones més banyas. Estampa de L'Arxé, Portaferriera, 21